Årsrapport 2022

Specialuddannelsen for sygeplejersker i anæstesiologisk sygepleje

REGION SJÆLLAND

– vi er til for dig

Indholdsfortegnelse

Forord 2
Specialuddannelsens uddannelsesordning 3
Kliniske uddannelsessteder i Region Sjælland 3
Uddannelsesbehov og uddannelseskapacitet 4
Ansatte kursister i 2022 5
Den teoretiske del af specialuddannelsen 7
Den afsluttende skriftlige opgave i specialuddannelsen 7
Klagesager og ankesager 8
Uddannelsesniveau for uddannelsesansvarlige og vejledere 9
Organisering og samarbejde på landsplan 10
Særlige indsatsområder i 2023 10
Afsluttende bemærkninger 11
Bilag 1 12
Medlemmer i Det Regionale Specialuddannelsesråd anæstesiologisk sygepleje 12
Råd og udvalg 13
Rapporten sendes til: 14
Referencer 15

Forord

Det Regionale Specialuddannelsesråd (DRS) i Region Sjælland for Specialuddannelsen i anæstesiologisk sygepleje, udgiver hermed årsrapport 2022.

I rapporten beskrives og gøres status for aktiviteter i 2022 omkring Specialuddannelsen for sygeplejersker i anæstesiologisk sygepleje i Region Sjælland. Rapporten er til orientering for lokale, regionale og nationale samarbejdspartnere, ledelser og administratorer. Rapporten er tilgængelig på regionens hjemmeside: Specialuddannelsen i anæstesiologisk sygepleje - Region Sjælland (regionsjaelland.dk)

Den nationale uddannelsesordning blev godkendt i Sundhedsstyrelsen 12. december 2018. Retsgrundlaget for uddannelsesordningen er Bekendtgørelse nr. 395 af 7. april 2017 om specialuddannelsen for sygeplejersker i anæstesiologisk sygepleje (1). På denne baggrund blev kommissoriet for det igangværende "Regionale specialuddannelsesråd" (3) revideret, og rådet blev efterfølgende ny konstitueret.

Anæstesiuddannelsen i Region Sjælland er, i samarbejde med Region Hovedstaden, reakkrediteret på højeste niveau, af International Federation of Nurse Anesthetists (IFNA). Reakkrediteringen er gældende indtil år 2025.

I 2022 har der været stor bevågenhed omkring mangel på de specialuddannede sygeplejersker. Sundhedsstyrelsen har haft nedsat en arbejdsgruppe der har set på kapaciteten af anæstesi- og intensivsygeplejersker. De har fremsendt rapport til det landsdækkende Specialuddannelsesråd omhandlende "Veje til øget kapacitet at anæstesi- og intensivsygeplejersker på kort sigt".

Arbejdsgruppen blev forankret i Sundhedsministeriets departement. Danske Regioner, Region Hovedstaden, Sundhedsstyrelsen og Styrelsen for Patientsikkerhed har været repræsenteret i arbejdsgruppen.

De fremfører fire anbefalinger til, hvordan kapaciteten kan understøttes inden for gældende regler:

- Øget brug af kapaciteten af anæstesi- og intensivsygeplejerser under uddannelse
- Øget brug af delegation af opgaver mellem sundhedspersonale
- Styrket tryghed gennem øget træning tidligt i specialuddannelserne i anæstesiologisk og intensiv sygepleje
- Større tydelighed omkring mulighederne for merit

Arbejdsgruppen fremlægger også et pilotprojekt, som vil igangsættes i Region Hovedstaden. Pilotprojektet skal undersøge, om større brug af praksisnære læringsmetoder på anæstesiuddannelsen vil optimere læringsudbyttet, så kursisterne tidligere i deres uddannelse opnår tryghed i arbejdet og i højere grad kan bidraget til opgaveløsningen under uddannelsen.

Der ønskes fra Danske Regioner øget optag til anæstesisygeplejerske uddannelsen.

Vi afventer fortsat hvordan dette vil blive udmøntet i Region Sjælland.

I juni måned blev der ved L-FUA, Landsforeningen for uddannelsesansvarlige, afholdt stor national temadag med temaet – Bliv klædt på til facilitering og feedback. Der var meget stor tilslutning med 106 tilmeldte vejledere og uddannelsesansvarlige fra hele landet.

Den regionale temadag for vejlederne i Region Sjælland blev af ovenstående årsag flyttet til 14. december 2022. Temaet var omdrejningspunkter som kursist-vejleder-relationen og de udfordringer man som erfaren vejleder og kursist kan møde i læringssituationen, samspillet og i forhold til de didaktiske overvejelser.

I marts og september startede endnu to hold sygeplejersker på specialuddannelsen.

DRS havde i 2022 specielt fokus på:

- Personalesituationen på de anæstesiologiske afdelinger med deraf følger i forhold til læring i klinisk praksis
- Fornyet opstart af CPD arbejdet med henblik på faglig udvikling for den færdiguddannede, rekruttering og skabe vilkår så medarbejdere forbliver i deres stillinger
- Rekruttering og arbejdsvilkår for de uddannelsesansvarlige anæstesisygeplejersker
- Vilkår for vejlederne i regionen

Specialuddannelsens uddannelsesordning

Uddannelsesordningen fastlægger rammer for rettigheder, pligter og forventninger som sygeplejersker, der er ansat i et 2-årigt specialuddannelsesforløb og uddannelsessteder med rette kan have til hinanden (4).

Gældende uddannelsesordning kan ses på:
Uddannelsesforløb - Region Sjælland (regionsjaelland.dk)

Kliniske uddannelsessteder i Region Sjælland

(DRS) i Region Sjælland har udarbejdet en skabelon med krav og kriterier for godkendelse af de kliniske uddannelsessteder i regionen. Formålet med at have kriterier af uddannelsesstederne er, at sikre en uddannelse med variation og bredde i hele Region Sjælland, og at kunne benytte objektive kriterier af uddannelsesstederne.

Kriterier for uddannelsessteder:

- Afdelingen skal være en anæstesiologisk ledet specialafdeling
- Afdelingen skal yde anæstesi til flere kirurgiske specialer, og der skal være variation og bredde i opgaverne
- Afdelingen skal varetage behandling af både akutte og elektive patienter
- Uddannelse i anæstesi til de enkelte kirurgiske specialer skal foregå i henhold til et formaliseret og godkendt uddannelsesforløb
- Anæstesiafdelingen skal have en uddannelsesansvarlig anæstesisygeplejerske
- Kursisten skal i hele uddannelsesforløbet være tilknyttet 1-2 kliniske vejledere
- Afdelingen skal have et struktureret uddannelsesprogram, hvoraf fremgår:
    - Operationelle mål for de enkelte uddannelsesperioder
    - Plan for vejledning og supervision kombineret med teoretisk undervisning 1-2 timer ugentligt
    - Plan for løbende evalueringer og skriftlig dokumentation heraf

Uddannelsessteder i Region Sjælland der opfylder følgende kriterier:

Sjællands Universitetshospital Køge	Sjællands Universitetshospital Roskilde	Nykøbing Falster Sygehus	NSR*	Holbæk Sygehus

* NSR= Næstved Sygehus, Slagelse Sygehus og Ringsted Sygehus (fra 2019). Omtales i rapporten kun som NSR. Næstved Sygehus opfylder ikke de uddannelsesmæssige kriterierne til at varetage fuld uddannelse og er derfor sammenlagt med Slagelse Sygehus, hvorfra kursister også ansættes. Det fungere som et uddannelsessted.

Uddannelsesbehov og uddannelseskapacitet

Uddannelsesbehov og uddannelseskapacitet følges i tæt samarbejde med regionen, sygehusledelserne og DRS.

Formål med dimensioneringsundersøgelse er at afdække de eventuelle behov for færdiguddannet arbejdskraft. Det er hensigtsmæssigt løbende at udarbejde en dimensioneringsundersøgelse dels for at monitorere uddannelseskapaciteten og for at imødekomme udbud og efterspørgsel af anæstesi sygeplejersker.

Tabel 1

	Holbæk Sygehus	Slagelse Sygehus	Næstved Sygehus	NSR**	Nykøbing F. Sygehus	SUH Roskilde	SUH Køge	I alt
2010	0	3	2		3	1	0	9
2011	2	3	2		2	3	3	15
2012	1	1	3		0	1	0	6
2013	1	3	0		1	2	0	7
2014	4	1	0		2	1	2	10
2015	1	4	1		0	2	1	9
2016	3	3	0		1	1	2	10
2017	1	4	2		1	2	2	12
2018	1	4	2		1	2	2	12
2019	2	-	-	4	1	2	2	11
2020	1	-	-	1	1	2	1	6
2021	1	-	-	4	0	3	3	11
2022	2	-	-	6	2	3	4	17
2023*	2	-	-	4	2	4	4	16
2024*	2	-	-	3	1	4	4	14
I alt	24	26	12	22	18	33	30	165

** Forventet antal nyuddannede anæstesisygeplejersker.*

*** NSR, er sammenlagt fra 2019 derfor tæller deres tal samlet for NSR.*

Af ovenstående tabel ses antal nyuddannede anæstesisygeplejersker i Region Sjælland i perioden 2010-2015, samt estimeret antal nyuddannede anæstesisygeplejersker i 2016-2024.

Tabel 2

Antal årsværk pr. 1. oktober 2022, inkl. oversygeplejersker ekskl. kursister i Region Sjælland	
Beskrivelse	**Antal**
Antal årsværk- anæstesi sygeplejersker, normeret	170,5
Antal ledige stillinger	13
Forventet antal afsluttede uddannelsesstillinger i 2023	15
Øgning i antal uddannelsesstillinger 2023-2025*	8
Kendt afgang 2 år frem	9
Hvor gamle var de sidste 2, der gik på efterløn/pension	64-68
Antal anæstesisygeplejersker, der er rejst fra afdelingerne i 2022 og hvortil hvis muligt**	16 *(se nedenfor)*

** Jf. Sundhedsministeriets afrapportering fra arbejdsgruppen omkring kapacitet af anæstesi- og intensivsygeplejersker samt øgning af antallet af uddannelsespladser på Specialuddannelserne.*

***Privat hospital/vikarbureau **3**, anden anæstesiafdeling i DK **5**, primær sektor **1**, pension **3**, andet **4**.*

Ansatte kursister i 2022

I følgende oversigt ses fordelingen af nyansatte kursister i uddannelsesstillinger på regionens hospitaler og sygehuse:

Tabel 3

Hospitaler/sygehus	Ny ansat kursist pr. 1/3-2022	Ny ansat kursist pr. 1/9-2022
SUH Køge	2	2
SUH Roskilde	2	2
NSR	2	2
Nykøbing Falster Sygehus	0	1
Holbæk Sygehus	1	1

I følgende oversigt ses fordelingen af ansatte kursister i uddannelsesstillinger på regionens hospitaler og sygehuse:

Tabel 4

Hospitaler/sygehus	Samlede ansat kursister pr. 1/3-2022	Samlede ansat kursister pr. 1/9-2022
SUH Køge	8	9
SUH Roskilde	8	8
NSR	7	7
Nykøbing Falster Sygehus	3	3
Holbæk Sygehus	4	4

I følgende oversigt ses fordelingen af færdiguddannet kursister på regionens hospitaler og sygehuse:

Tabel 5

Hospitaler/sygehus	Uddannet pr. 1/3 - 2022	Uddannet pr. 1/9-2022
SUH Køge	2	2
SUH Roskilde	1	2
NSR	4	2
Nykøbing Falster Sygehus	1	1
Holbæk Sygehus	1	1

Diagram 1

Nedenstående diagram viser aldersfordelingen for ansatte sygeplejersker inklusiv kursister på anæstesiologiske afdelinger i 2022.

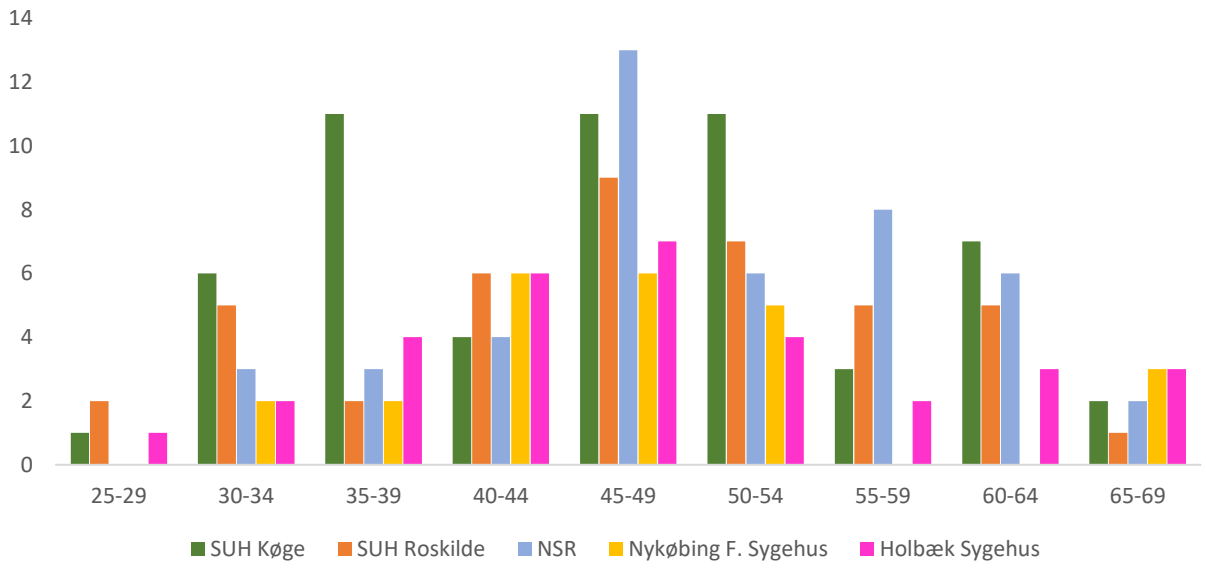

Diagram 2
Nedenstående diagram viser aldersfordelingen i alt for ansatte sygeplejersker inklusiv kursister på anæstesiologiske afdelinger i 2022.

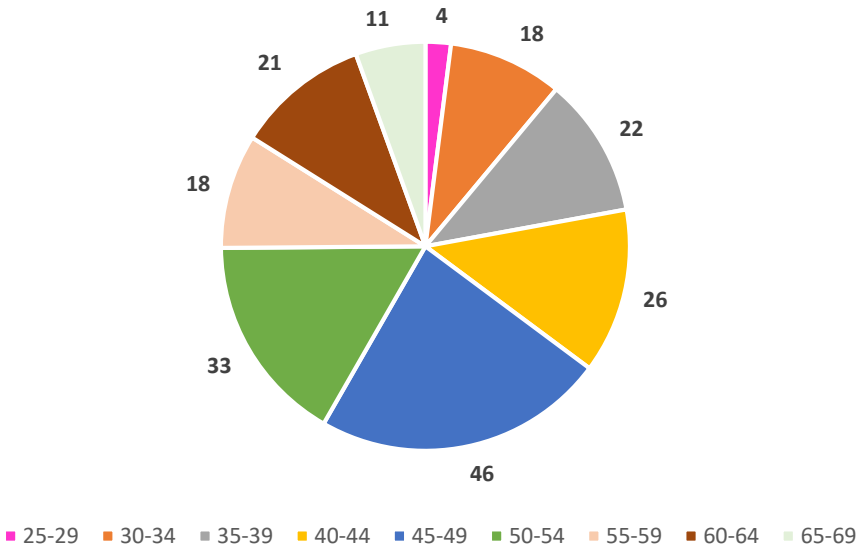

Den teoretiske del af specialuddannelsen

Teoriforløb afvikles i samarbejde med Region Hovedstaden. I 2022 gennemførte 8 kursister teoriforløbet i foråret, og 7 kursister i efteråret.

Det teoretiske uddannelsesforløb afvikles i henhold til BEK nr. 395 af 07/04/2017, og indeholder

- et teoretisk uddannelsesforløb, svarende til ca. 200 timers undervisning, placeret i de 3 første kliniske perioder
- en landsdækkende individuel skriftlig teoretisk prøve i de naturvidenskabelige fag
- en refleksions- og formidlingsgruppeopgave som afslutning på teoriforløbet

Den afsluttende skriftlige opgave i specialuddannelsen

I specialuddannelsens 4. kliniske periode afslutter kursisterne deres specialuddannelsesforløb med en afsluttende skriftlig opgave. Der er i 2022 registreret 17 afsluttende opgaver på specialuddannelsen, hvor alle kursister bestod opgaven første gang. Opgavetitler på opgaver fra regionen kan ses herunder.

Opgavetitler på opgaver 2022:

- Hensigtsmæssig information og forberedelse af unge til generel anæstesi.
- Non-Farmakologiske redskaber til at reducere præoperativ angst hos barnet.
- Interprofessionel kommunikation på operationsstuen, med fokus på forbedringsarbejde og patientsikkerhed.
- Optimering af anæstesiforløbet til hjertesvigtspatienter, så postoperative outcome minimeres.
- Konfusion og prostatektomi, et hæmodynamisk perspektiv.
- Suxamenthonium, fortidens relaksans. Litteraturstudie om fascikulationer og myalgi.
- Peroperativ angst.

- Peroperativ forebyggelse af postoperativ kognitiv dysfunktion hos den ældre patient over 65 år i generel anæstesi.
- Hypotensiv anæstesi til patienten der skal have foretaget en THA – med fokus på risici i form af myokardieskade og AKI.
- ”Pyha, nu bliver jeg dårlig”. Et litteraturstudie om forebyggelsen af maternel hypotension og ubehag under elektiv sectio foretaget i spinal anæstesi.
- Skal vi give hende én i et halvt nummer mindre. Betydningen af tubens størrelse for incidensen af postoperativ halsømhed hos kvindelige patienter.
- Postoperative smerter hos den kroniske non-maligne smertepatient i fast opioidbehandling.
- Kunsten at holde patienten varm og anæstesisygeplejerskens hoved koldt.
- Svælgpakning i relation til laparoskopisk kirurgi.
- Ro på stuen, præmedicinering af det præ-operative angste barn.
- Ventilations- og hæmodynamisk strategi til patienten lejret i beach chair position.
- Kommunikation og stigmatisering. Fokus på mødet med kvinden til den kirurgisk abort.

Nedenstående tabel viser hvor mange opgaver der er censureret i Region Sjælland.

Tabel 6

Antal opgaver censureret og bestået i Region Sjælland 2022	
SUH Køge	4
SUH Roskilde	3
NSR	6
Nykøbing Falster Sygehus	2
Holbæk Sygehus	2
Samlet	17

Klagesager og ankesager
Der har ikke været klagesager til behandling fra Region Sjælland.

Uddannelsesniveau for uddannelsesansvarlige og vejledere

I nedenstående tabel ses uddannelsesniveau for de uddannelsesansvarlige i Region Sjælland.

Tabel 7

Hospitaler/sygehuse	Antal uddannelsesansvarlige	Uddannelsesniveau
SUH Køge	1	Master i Uddannelse og Læring MUL.
SUH Roskilde	1	Master i Voksnes Læring og Kompetenceudvikling.
NSR	1	Ingen akademisk overbygning – konstitueret i stillingen.
Nykøbing Falster Sygehus	1	Master i Klinisk Sygepleje.
Holbæk Sygehus	1	I gang med en sundhedsfaglig kandidat.

I nedenstående tabel ses antallet af kliniske vejledere repræsenteret ved hver afdeling. Første kolonne er udtryk for kliniske vejledere ansat på regionens 5 sygehuse. Af de øvrige kolonner fremgår det hvordan, og om hvor mange af disse vejledere der er pædagogisk uddannet.

Tabel 8

Hospitaler /sygehuse	Antal kliniske vejledere	Antal vejledere med 1 modul	Antal vejledere med 3 moduler eller flere	Antal vejledere med fuld diplom	Antal vejledere i gang eller nystartet
SUH Køge	12	8			4
SUH Roskilde	9	5		1	3
NSR	12	7	1	2	2
Nykøbing Falster Sygehus	6	5			1
Holbæk Sygehus	8	5			3

Organisering og samarbejde på landsplan

Specialuddannelsesrådets funktion er at samordne de opgaver Cirkulæret (2) foreskriver skal være ensartet på landsplan. Det gælder følgende områder:

- Teoriprøve
- Afsluttende opgave
- Censorordning

Ligeledes forventer Sundhedsstyrelsen at Specialuddannelsesrådet er medvirkende til, at sikre ens vilkår for de uddannelsessøgende (7).

Pensum- og teoriprøveudvalget er nedsat af og refererer til Specialuddannelsesrådet.
Større beslutninger eller ændringer i forhold til pensum og den teoretiske prøve, skal altid forelægges og godkendes af Specialuddannelsesrådet inden ændringer træder i kraft (5).

I 2007 etableres **L-FUA** (**L**andsdækkende **F**orum for **U**ddannelsesansvarlige **A**næstesisygeplejersker) som en arbejdsgruppe under Specialuddannelsesrådet ved Specialuddannelse for sygeplejersker i anæstesiologisk sygepleje (9).

- Formålet med **L-FUA** er at videreudvikle netværket for uddannelsesansvarlige sygeplejersker og praktikvejledere med fokus på at skabe inspiration til den kliniske uddannelsespraksis gennem formidling af uddannelsesinitiativer og videndeling.

- Visionen med **L-FUA** er, at styrke det nationale netværk med henblik på at give deltagerne ideer til at udvikle det kliniske læringsmiljø for herved at fastholde og udvikle det faglige niveau i specialuddannelsen og således tilgodese den fremtidige kompleksitet i opgaveløsningen.

Censorformandskabet er nedsat af og refererer til Specialuddannelsesrådet ved Specialuddannelsen for sygeplejersker i anæstesiologisk sygepleje i Danmark, jf. Forretningsorden for Specialuddannelsesrådet, § 3 og § 4, stk. 31 (7).

Censorformandsskabets opgave er at varetage tildelingen af censorer i forbindelse med censureringen af den afsluttende skriftlige opgave (6).

Særlige indsatsområder i 2023

De områder som Region Sjælland vil arbejde videre med i 2023 er:

- Uddannelse og udvikling af uddannelsesansvarlige anæstesisygeplejersker
- Godkendelse og fastholdelse af eksisterende kliniske uddannelsessteder
- Udvikle og fastholde uddannelsesniveau for kliniske vejledere
- Monitorering af national uddannelsesordning
- Pædagogisk facilitering af CPD* implementering i afdelingen

*Continuous Professional Development (CPD) - Kontinuerlig faglig udvikling for anæstesisygeplejersker

Afsluttende bemærkninger

Det Regionale Specialuddannelsesråd håber årsrapporten 2022 giver et samlet overblik over og synlighed af, hvad der arbejdes med omkring den anæstesiologiske specialuddannelse. At arbejde med den anæstesiologiske specialuddannelse er en dynamisk proces.
Årsrapportens data kan bruges i forskellige sammenhænge af Sundhedsstyrelsen, sygehusledelserne i Region Sjælland samt medlemmerne i Det Regionale Specialuddannelsesråd.

Tak til alle for deres input til årsrapporten og for deres store professionelle arbejde og engagement i løbet af 2022.

Bilag 1

Medlemmer i Det Regionale Specialuddannelsesråd anæstesiologisk sygepleje

Sjællands Universitetshospital Roskilde og Køge

Formand og chefsygeplejerske SUH Køge og SUH Roskilde, Dorthe Bruun Jacobsen

N**æstformand** og uddannelsesansvarlig anæstesisygeplejerske Køge, Birgitte Jørgensen

Uddannelsesansvarlig anæstesisygeplejerske Roskilde, Charlotte Lund-Rasmussen

Lægefagligrepræsentant overlæge, Marina Krintel Christensen

Nykøbing Falster Sygehus

Chefsygeplejerske, Berit Pedersen

Speciallægekonsulent overlæge, Ninna Rose Holm

Konstitueret uddannelsesansvarlig anæstesisygeplejerske, Karina Jakobsen

Holbæk Sygehus

Chefsygeplejerske, Jette Jensen

Uddannelsesansvarlig anæstesisygeplejerske, Rikke Bredahl Jensen

Næstved, Slagelse og Ringsted sygehuse, NSR

Chefsygeplejerske, Charlotte Carl Larsen

Konstitueret uddannelsesansvarlig anæstesisygeplejerske, Helle Kamper Hansen

Region Hovedstaden

Teoretisk uddannelsesleder, Britta Toftlev Johansen

Råd og udvalg

Uddannelsesansvarlig Birgitte Kirstine Jørgensen (næstformand), SUH Køge

- Styregruppen for Humanvidenskabelig opgave, Humanistisk modul
- National klinisk arbejdsgruppe
- Landsdækkende Specialuddannelsesråd
- Kontaktperson og underviser for Region Sjælland til CAMES
- Regionalt Specialuddannelsesråd
- Udvalget for uddannelsesansvarlige sygeplejersker
- Udvalg for udarbejdelse af Feedback kursus under CPD
- Styregruppe CPD
- Gruppen for dagen "at vente det uventede"

Konstitueret uddannelsesansvarlig Karina Jakobsen, Nykøbing Falster Sygehus

- Regionalt Specialuddannelsesråd
- Udvalget for uddannelsesansvarlige sygeplejersker

Konstitueret uddannelsesansvarlig Helle Kamper Hansen, Slagelse Sygehus

- Regionalt Specialuddannelsesråd
- Udvalget for uddannelsesansvarlige sygeplejersker

Uddannelsesansvarlig Charlotte Lund-Rasmussen, SUH Roskilde

- Evalueringsgruppen
- Censormand for Region Sjælland
- National klinisk arbejdsgruppe
- Regionalt Specialuddannelsesråd
- Udvalget for uddannelsesansvarlige sygeplejersker
- Styregruppen for humanvidenskabelig opgave, Humanistisk modul
- L-FUA, Landsdækkende Forum for Uddannelsesansvarlige Anæstesisygeplejersker
- Rekrutteringsgruppe, naturvidenskabeligt modul

Uddannelsesansvarlig Rikke Bredahl Jensen, Holbæk Sygehus

- Regionalt Specialuddannelsesråd
- Udvalget for uddannelsesansvarlige sygeplejersker
- Gruppen for dagen "at vente det uventede"
- Underviser på CAMES
- Underviser på naturvidenskabeligt modul

Rapporten sendes til:

Sundhedsstyrelsen.

Sygehusledelserne i Region Sjælland.

Medlemmer i Det Regionale Specialuddannelsesråd.

Chefsygeplejerskerne på de anæstesiologiske afdelinger i Region Sjælland.

Oversygeplejerskerne på de anæstesiologiske afdelinger i Region Sjælland.

Referencer

1. Bekendtgørelse nr. 395 om specialuddannelsen for sygeplejersker i anæstesiologisk sygepleje. Sundhedsstyrelsen 7. april 2017.

2. Cirkulære nr. 93 om specialuddannelsen for sygeplejersker i anæstesiologisk sygepleje. Sundhedsstyrelsen 26. juni 1997.

3. Kommissorium for Det Regionale Specialuddannelsesråd 2019.

4. National uddannelsesordning for specialuddannelsen for sygeplejersker i anæstesiologisk sygepleje i Region Sjælland af 2018.

5. Forretningsorden for Pensum- og teoriprøveudvalget maj 2019.

6. Kommissorium for Censorformandskabet af 2020.

7. Forretningsorden for Specialuddannelsesrådet 2018.

8. Censorformandskabets Årsberetning 2022.

9. Landsdækkende Forum for Uddannelsesansvarlige Anæstesisygeplejersker.

Rapporten kan rekvireres hos:

Uddannelseskoordinator Anja Fog på mail adlo@regionsjaelland.dk